Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

№ 1. Warszawa, dnia 2 stycznia 1928 r. Rok X.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru pojedyńczego 75 groszy, z przesyłką zwyczajną gr. 85, poleconą 1 zł. 25 groszy. Prenumerata kwartalna 5 zł. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 m/m szpalty redakcyjnej 30 gr., tabelaryczne i cyfrowe 60 gr. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Administracji, Rymarska 3, Tel. redakcji 148-03, tel. Administracji Min. Sk. wewn. 20.

Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P.K.O. Nr. 30305.

OD ADMINISTRACJI.

„Zbiór orzeczeń taryfowych D-tu Ceł Min. Skarbu od dn. 1.I. 1928 r. będzie wydawany zeszytami, jako oddzielne wydawnictwo.

Ukazanie się zeszytu w druku oraz cena zeszytu będzie każdorazowo ogłaszana w Dzienniku Urzędowym.

TREŚĆ:
Przepisy ogólne: 1. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 4.X. 1927 r. o bezgotówkowych wpłatach przekazów pocztowych i na conta czekowe w P. K. O. przez władze, urzędy państwowe i podległe instytucje państwowe oraz związki samorządowe.

Organizacja władz: 2. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 19.XII. 1927 r. o zakresie czynności buchalterów skarbowych i sposobie przeprowadzania przez nich rewizji ksiąg dla celów podatkowych. **3.** Komunikat o zlikwidowaniu Kasy Skarbowej w Witkowie.

Monopol spirytusowy: **4.** Obwieszczenie Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego z dn. 30.XI. 1927 r. w sprawie ustalenia przybliżonego zapotrzebowania krajowego na spirytus w okresie kampanji gorzelniczej 1928/29.

Przepisy celne: 5. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 5.XII. 1927 r. w sprawie przepisów wykonawczych do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 8.XI. 1927 r. o uzupełn. p. 7, poz. 117 taryfy celnej. **6.** Obwieszczenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Min. Spraw Wewnętrz. z dn. 12.XII. 1927 r. o wykazie rafineryj, uprawn. do sprowadz. olejów roślinnych w stanie nieskażonym. **7.** Okólnik L. D. IV. 10884/4/27 z dn. 23.XII. 1927 w sprawie uznawania świadectw pochodzenia przy nadejściu tylko części towaru. **8.** Rozporządzenie Ministrów, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 26.XI. 1927 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie żelazocjanków, błękitów oraz ługu potasowego.

Przepisy o instytucjach bankowych: **9.** Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 28.XI. 1927 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu statutu Banku Polskiego.

Przepisy o państwowej służbie cywilnej: **10.** Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17.XII. 1927 r. zmieniające rozporządz. Prezydenta z dn. 17.VIII. 1927 r. w sprawie jednorazowego zasiłku dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów, i prokuratorów oraz osób wojskowych (D. U. R. P. z dn. 19.XII. 1927, Nr. 112 poz. 948).

Wiadomości nieurzędowe: Komunikat Nr. 35 Kasy Pogrzebowej Pracowników Skarbowych.

Przepisy ogólne.

1.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 4 października 1927 r.

o bezgotówkowych wpłatach przekazów pocztowych i na konta czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności przez władze, urzędy państwowe i podległe instytucje państwowe oraz związki samorządowe.

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584) i rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1927 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Poczt i Telegrafów (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 26) — zarządzam, co następuje:

§ 1. Władze i urzędy państwowe tudzież podległe im instytucje państwowe oraz związki samorządowe, posiadające w oddziałach Banku Polskiego rachunki żyrowe — mogą posługiwać się przy wpłatach w urzędach pocztowych kwot przekazów pocztowych tudzież przy wpłatach na konta czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności — zamiast gotówki — czekami przelewowemi (obrachunkowemi) ze swego rachunku żyrowego w Banku Polskim na takież rachunki w tym Banku urzędów pocztowych, a mianowicie:

a) przy wpłatach, dokonywanych w urzędach pocztowych, znajdujących się w siedzibach oddziałów Banku Polskiego — na rachunek żyrowy miejscowego urzędu pocztowego, przyjmującego wpłaty bezgotówkowe,

b) przy wpłatach, dokonywanych w urzędach pocztowych, znajdujących się w miejscowościach, w których niema oddziałów Banku Polskiego — na rachunek żyrowy urzędu pocztowego, którego nazwę, na życzenie instytucji wpłacającej — zakomunikuje pisemnie urząd pocztowy przyjmujący wpłaty bezgotówkowe.

§ 2. Władze i urzędy państwowe tudzież podległe im instytucje państwowe mogą, o ile posiadają konta czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności — posługiwać się przy wpłatach kwot przekazów pocztowych, w miejsce gotówki — czekami przelewowemi Pocztowej Kasy Oszczędności, ze swego konta czekowego, na takież konto w Pocztowej Kasie Oszczędności tej dyrekcji poczt i telegrafów, której podlega urząd pocztowy przyjmujący wpłatę bezgotówkową.

Ten sam urząd pocztowy obowiązany jest — na życzenie wpłacającej instytucji, zakomunikować pisemnie numer właściwego konta czekowego dyrekcji poczt i telegrafów.

§ 3. Przy wpłatach kwot przekazów pocztowych zapomocą czeków przelewowych — urzędy pocztowe wydają dowody nadania tak, jak przy wpłatach gotówkowych.

§ 4. Czeki przelewowe winny być wystawione prawidłowo w myśl obowiązujących przepisów i zawierać pieczęć urzędową oraz podpisy osób uprawnionych do podpisywania czeków instytucji wpłacającej.

Wzory tych podpisów i odcisk pieczęci urzędowej, jak również wszelkie ewentualne zmiany odnośne — winny interesowane instytucje przesłać do wiadomości urzędu pocztowego, przyjmującego wpłaty bezgotówkowe.

§ 5. Czeki przelewowe winny opiewać na ogólną sumę kwot wymienionych na przekazach pocztowych i winny być doręczone wraz z przekazami urzędnikowi pocztowemu, przyjmującemu wpłatę przekazów pocztowych.

Czeki przelewowe Pocztowej Kasy Oszczędności doręcza się w urzędowej, niezaklejonej kopercie Pocztowej Kasie Oszczędności.

§ 6. Opłaty taryfowe przekazów pocztowych, wpłacanych zapomocą czeków przelewowych—mogą być uiszczane również czekami.

W tych wypadkach czeki przedstawiane przy wpłacie przekazów pocztowych muszą być wystawiane na łączną sumę kwot przekazów i kwot opłaty taryfowej.

§ 7. Jeśli w danej miejscowości istnieje kilka urzędów pocztowych, przyjmowanie wpłat przekazowych zapomocą czeków przelewowych odbywa się wyłącznie w głównym urzędzie pocztowym.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 5 lipca 1926 r. Nr. 2070/I („Monitor Polski" Nr. 154, poz 441 z r. 1926, Dz. Urz. Gen. Dyr. P. i T. Nr. 28, poz. 71 z r. 1926), oraz rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 12 kwietnia 1927 r. Nr. 1692/IV („Monitor Polski" Nr. 108, poz. 271 z r. 1927, Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 19, poz. 58 z r. 1927).

Minister:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Monitor Polski z dnia 14 grudnia 1927 r. Nr. 285, poz. 791).

Organizacja władz.

2.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 grudnia 1927 r.

o zakresie czynności buchalterów skarbowych i sposobie przeprowadzania przez nich rewizji ksiąg dla celów podatkowych.

W związku z ustępem ostatnim § 29 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 czerwca 1927 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych i podległych izbom urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 588) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Buchalterzy, pełniący obowiązki służbowe przy urzędach skarbowych podatków i opłat skarbowych oraz oddziałach bilansowych izb skarbowych, przeprowadzają rewizję ksiąg dla celów podatkowych na podstawie pisemnych zarządzeń swej władzy przełożonej.

§ 2.

Rewizję ksiąg przeprowadzają buchalterzy pod kierownictwem urzędników podatkowych.

§ 3.

Zakres działania buchalterów obejmuje:

a) zbadanie charakteru danej księgowości pod względem formalnym (czy i w jakiej mierze księgi odpowiadają wymogom prawa handlowego).

b) ustalenie prawidłowości zapisów z punktu widzenia zasad buchalterji, tudzież ścisłości cyfrowej i stopnia udokumentowania tych zapisów dowodami buchalteryjnemi, korespondencją i t. p. oraz

c) zebranie danych, potrzebnych dla ustalenia podstaw wymiaru podatków.

W związku z tem buchalter ma prawo dokonania szczegółowych oględzin przedsiębiorstwa (budynków, maszyn, urządzeń technicznych, magazynów i t. p.) oraz badania wszelkich ksiąg, dokumentów, zapisków i korespondencji, dotyczących danego przedsiębiorstwa.

§ 4.

Z wyników rewizji ksiąg sporządza się protokół. Na żądanie podatnika udziela mu się bezzwłocznie odpisu protokółu.

§ 5.

Protokół winien zawierać, między innemi, następujące dane:

1) nazwę przedsiębiorstwa,
2) rodzaj przedsiębiorstwa (przemysłowe, handlowe lub innego rodzaju),
3) powołanie statutu lub umowy o zawiązanie spółki, o ile chodzi o osoby prawne i spółki firmowe,
4) kategorję świadectwa przemysłowego,
5) wysokość kapitału zakładowego.

Odnośnie przedsiębiorstw handlowych:

6) rodzaj i przedmiot handlu,
7) rozmiar pomieszczeń,
8) ilość i siedzibę oddziałów i składów,
9) ilość zatrudnionych pracowników.

Odnośnie przedsiębiorstw kredytowych, ubezpieczeniowych, ekspedycyjnych i innych:

10) najistotniejsze znamiona, charakteryzujące działalność danego przedsiębiorstwa.

Odnośnie przedsiębiorstw przemysłowych:

11) rodzaj i poszczególne działy produkcji z wymienieniem zasadniczych urządzeń technicznych, świadczących o zdolności produkcyjnej przedsiębiorstwa,
12) ilość, rozmiar i charakter pomieszczeń,
13) ilość robotników i personelu administracyjnego,
14) ilość i siedziba oddziałów i składów,
15) czy fabryka była czynna przez cały rok, w razie przeciwnym — przez jaki okres i z jakiego powodu,
16) które księgi poddano rewizji,
17) jakie stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości co do strony formalnej oraz materjalnej badanych ksiąg,
18) ustalone różnice w wysokości dochodu podatkowego, obrotu, wartości majątku i t. p.

Uwagi i wyjaśnienia właściciela lub osób uprawnionych do zastępowania przedsiębiorstwa, mające na celu usprawiedliwienie ujawnionych uchybień i nieprawidłowości zapisów buchalteryjnych, winny być wpisane do protokółu rewizji ksiąg bądź w formie dopisku do tegoż (pod podpisami rewidujących urzędników), bądź do oddzielnego załącznika do tegoż protokółu.

W razie nieujawnienia nieprawidłowości ksiąg w toku rewizji należy w sprawozdaniu zaznaczyć, czy przy rewizji zbadano wszystkie rachunki, a przedewszystkiem rachunki poniżej wyszczególnione:

a) zysków i strat,
b) kosztów produkcji względnie eksploatacji,
c) kosztów handlowych i administracyjnych,
d) procentów debetowych i kredytowych,
e) sum przechodnich,
f) różnic kursowych,
g) zakupu surowców, materjałów pomocniczych i towarów,
h) rachunku sprzedaży,
i) remanentów (ilość, jakość oraz normy wycenienia),
j) dłużników i wierzycieli.

§ 6.

Kwalifikowanie wartości dowodowej ksiąg i zebranych w wyniku rewizji materjałów podatkowych należy wyłącznie do atrybucji organów wymiarowych. Może jednak buchalter w swem sprawozdaniu do władzy przełożonej o ogólnych wynikach badań wyrazić osobistą opinję o charakterze ujawnionych usterek lub nieprawidłowości, lecz opinja ta niema wiążącego znaczenia dla władzy wymiarowej.

§ 7.

Buchalterzy i urzędnicy delegowani do rewizji ksiąg obowiązani są zachować ścisłą tajemnicę odnośnie stosunków handlowych i majątkowych płatników, u których dokonana była rewizja ksiąg, zapisków i dokumentów.

Winni ujawnienia tych stosunków wobec osób trzecich podlegają odpowiedzialności w myśl odpowiednich przepisów służbowych, podatkowych, względnie przepisów powszechnych ustaw karnych.

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

3.

KOMUNIKAT

Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że z dniem 1 października 1927 r. została zwinięta (zlikwidowana) Kasa Skarbowa w Witkowie w okręgu Izby Skarbowej w Poznaniu.

Warszawa, dn. 4 grudnia 1927 r.

Naczelnik Wydziału:
(—) *Jan Około-Kułak*

Monopol spirytusowy.

4.

OBWIESZCZENIE

Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego
z dnia 30 listopada 1927 r.

w sprawie ustalenia przybliżonego zapotrzebowania krajowego na spirytus w okresie kampanji gorzelniczej 1928/29 r.

Na podstawie art. 5 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 289) Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego podaje do publicznej wiadomości, że zapotrzebowanie krajowe na spirytus w okresie kampanji gorzelniczej 1928/29 r. ustala się na 558.000 hl. spirytusu 100° (pięćset pięćdziesiąt osiem tysięcy hektolitrów 100°).

Dyrektor Państwowego Monopolu Spirytusowego:
(—) *Kuroczycki.*

(Monitor Polski z dnia 24 grudnia 1927 r. Nr. 294, poz. 811).

Przepisy celne.

5.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 5 grudnia 1927 r.

w sprawie przepisów wykonawczych do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1927 r. o uzupełnieniu punktu 7, poz. 117 taryfy celnej.

Na podstawie art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 8 listopada 1927 r. o uzupełnieniu punktu 7, poz. 117 taryfy celnej (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 872) zarządzam, co następuje:

§ 1. Przywóz do polskiego obszaru celnego wszelkich osobno niewymienionych olejów roślinnych, jak arachidowy, soya, bawełniany, kukurydzowy, sezamowy i t. p., będących przy temperaturze 15° C. w stanie ciekłym, a zawierających 3% i wyżej wolnych kwasów tłuszczowych, dozwolony jest z reguły tylko w stanie *skażonym*, wykluczającym użycie tych olejów do celów jadalnych.

§ 2. Przy zgłoszeniu do odprawy celnej olejów w stanie skażonym zgłaszający winien złożyć zaświadczenie laboratorjum chemicznego kraju pochodzenia olejów, względnie zaświadczenie zaprzysiężonego chemika, zalegalizowane należycie przez Konsulat Polski, a stwierdzające, że skażenie odbyło się w myśl postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 8 listopada 1927 r. o uzupełnieniu punktu 7 poz. 117 taryfy celnej (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 872).

Niezależnie od zaświadczeń, urząd celny winien wziąć przy odprawie celnej w obecności strony i w sposób, przewidziany § 31 rozporządzenia o postępowaniu celnem, 2 próbki skażonego oleju i jedną z nich przesłać Ministerstwu Skarbu (Departament Ceł), a równocześnie odebrać od strony zobowiązanie na piśmie, iż w razie, gdyby Ministerstwo Skarbu uznało skażenie za nieodpowiednie, strona obowiązuje się natychmiast po otrzymaniu orzeczenia Ministerstwa uiścić różnicę pomiędzy stawką celną, przypadającą za oleje o zawartości poniżej 3% wolnych kwasów tłuszczowych, a stawką za oleje o zawartości 3% i wyżej wolnych kwasów tłuszczowych.

§ 3. Jeżeli wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia oleje roślinne przywiezione zostaną w stanie nieskażonym, należy je przed wypuszczeniem do wolnego obrotu poddać skażeniu w urzędzie celnym, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Do skażenia olejów roślinnych użyć należy albo terepentyny, albo olejku rozmarynowego, albo 32,5% roztworu ługu sodowego — w ilości około 0,5% wagi netto oleju.

Środki do skażenia powinny być dostarczone urzędowi przez stronę (osobę, uprawnioną do rozporządzania towarem) i przed użyciem ich na koszt strony zbadane w pracowniach chemicznych bądź Dyrekcji Polskiego Monopolu Spirytusowego, bądź innej uznanej przez Ministerstwo Skarbu instytucji.

§ 5. Charakterystyczne cechy środków skażających są następujące:

Terpentyna — bezbarwna ciecz o charakterystycznym zapachu: ciężar właściwy przy 15° C. wynosi 0,855 — 0,885; przy destylacji 100 cm.³ terpentyny do destylatu przechodzi: do temperatury 150° C. — nie więcej niż 5 cm.³, zaś do temp. 175° C. — conajmniej 80 cm.³; przy skłóceniu 20 cm.³ terpentyny z 20 cm.³ wody i po krótkiem odstaniu się otrzyma się górną wartstwę conajmniej 19 cm.³.

Olejek rozmarynowy (huile essentiele de romarin, Rosmarinöl) — bezbarwna albo lekko żółtawa ciecz (przy dłuższem przechowaniu ciemniejąca) łatwo rozpuszczalna w 85% spirytusie, o silnym ostrym zapachu i o korzennym smaku; ciężar właściwy przy 15° C. wynosi 0,885 — 0,907. W handlu znany olejek rozmarynowy francuski i olejek rozmarynowy włoski; pierwszy zawiera terpeny ($C_{10}H_{16}$), o temperaturze wrzenia 150 — 160°, cyneol, borneol i zwyczajną kamforę, drugi — zwyczajną kamforę i terpeny o temperaturze wrzenia 172 — 175°.

Ługu sodowego roztwór 32,5%—żółtawy przezroczysty płyn, który działa gryząco; ciężar właściwy przy 15° C. wynosi 1,357 (38° Be); 1 cm.³ ługu sodowego rozcieńczony 20 cm.³ wody i zabarwiony kilku kroplami fenolftaleiny nie powinien odbarwić się po dodaniu 10 cm.³ normalnego kwasu siarkowego przy ciągłem mieszaniu.

§ 6. Środek skażający musi być dokładnie wymięszany z całą ilością oleju skażanego, tak aby w próbie, zaczerpniętej po wymieszaniu z górnej i z dolnej warstwy, obecność środka skażającego dała się wyczuć w jednakowym stopniu.

O skażeniu sporządza się protokół w 2 egzemplarzach, w których wymienić należy, jakiego środka i w jakiej ilości użyto do skażenia oleju.

Jeden egzemplarz protokółu dołączyć należy do deklaracji celnej, drugi zaś do kwitu deklaracyjnego, a fakt dołączenia protokółu zanotować w rubryce „Uwagi".

§ 7. Fabryki, zajmujące się rafinowaniem olejów, mogą sprowadzać wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia oleje roślinne w stanie nieskażonym na podstawie każdorazowego zezwolenia Ministerstwa Skarbu.

Wykazy rafineryj, uprawnionych do ubiegania się o pozwolenie na sprowadzanie olejów w stanie nieskażonym, ogłaszane będą w „Monitorze Polskim".

§ 8. Rafinerje, sprowadzające oleje roślinne w stanie nieskażonym, znajdować się będą pod kontrolą władz celnych, które mają prawo wglądu tak do ksiąg przedsiębiorstw jak i do fabrykacji.

Za specjalną kontrolę użycia przez rafinerję olejów do właściwego celu pobiera się opłatę w kwocie, ustalonej w § 2 p. 3 lit. b. rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 426), zaś na obszarze W. M. Gdańska według przepisów tamże obowiązujących.

§ 9. Całą ilość sprowadzonego w stanie nieskażonym oleju roślinnego o zawartości 3% i wyżej wolnych kwasów tłuszczowych, rafinerje obowiązane są przerobić na olej jadalny. Wydajność oleju jadalnego nie powinna być niższa, aniżeli 85% wagi netto sprowadzonego oleju.

Na konieczne straty przy fabrykacji odlicza

się 5%. Pozostałe 10% ogólnej wagi stanowią tłuszcze odpadkowe.

Rafinowany olej jadalny nie może zawierać więcej, jak 0,5% wolnych kwasów tłuszczowych.

§ 10. Rafinerje, sprowadzające oleje roślinne w stanie nieskażonym, winny prowadzić dokładne księgi przychodu i rozchodu oleju i w szczególności notować w nich:

a) ilości sprowadzonego oleju roślinnego,

b) ilości uzyskanego po przerafinowaniu oleju jadalnego,

c) ilości tłuszczów odpadkowych.

§ 11. W razie niezastosowania się rafinerji do wymienionych powyżej warunków lub w razie ujawnienia nadużyć, pozwolenie na sprowadzenie olejów w stanie nieskażonym zostanie cofnięte, niezależnie od wdrożenia postępowania karnego, a nadto strona (rafinerja) obowiązana będzie uiścić za całą sprowadzoną w stanie nieskażonym a zakwestjonowaną ilość olejów różnicę pomiędzy należnościami celnemi, przypadającemi za oleje o zawartości poniżej 3% wolnych kwasów tłuszczowych, a należnościami za oleje o zawartości 3% i wyżej wolnych kwasów tłuszczowych.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 4 grudnia 1927 r.

Minister Skarbu:

(—) *G. Czechowicz.*

(Monitor Polski z dnia 15 grudnia 1927 r. Nr. 286 poz. 796).

6.

OBWIESZCZENIE.

Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, Ministrem Rolnictwa oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych

z dnia 12 grudnia 1927 r.

o wykazie rafineryj, uprawnionych do sprowadzania olejów roślinnych w stanie nieskażonym.

Na podstawie uwagi do punktu 7 poz. 117 taryfy celnej w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 8 listopada 1927 r. o uzupełnieniu punktu 7 poz. 117 tar. celnej (Dz. U. R. P. Nr. 101 poz. 872) podaje się do wiadomości, że do sprowadzania w stanie nieskażonym olejów roślinnych, które przy temperaturze 15° C. są w stanie ciekłym i zawierają 3% i wyżej wolnych kwasów tłuszczowych, upoważnione są następujące rafinerje:

1) S-ka Akc. Fabryki Olejów i Tłuszczów Roślinnych J. D. Potoka Synowie, Będzin—Małobądź,

2) Pierwsza Polska Rafinerja olejów jadalnych i Fabryka Tłuszczów Roślinnych Paweł Hoffmann i S-ka, Bielsko,

3) S-ka Akc. „Saturnja", Farbyka w Trzebini,

4) Tiegenhöfer Oelmühle Tiegenhof (Olejarnia Tiegenhof pod Gdańskiem),

5) La première huilierie et raffinerie de la vistule (Vistula) Oliwa (Pierwsza olejarnia i rafinerja Vistula),

6) Aarhus Oliefabrik A/S. Filiale Danzig, Schellmuhl Broschkischerweg 18 (Aarhus fabryka olejów, S-ka Akc., Oddział w Gdańsku),

7) Allgemeine Blechemballagen & Conservenfabrik „Couronne", A. G. Oelraffinerieabteilung, Danzig, Neufahrwasser, Fischmeisterweg 9 (Powszechna farbyka opakowań blaszanych i konserwów „Couronne", S-ka Akc., Oddział rafinerji olejów, Gdańsk).

Minister Skarbu:

(—) *G. Czechowicz.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Rolnictwa:

(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Sławoj Składkowski.*

(Monitor Polski z dnia 15 grudnia 1927 r. Nr. 286, poz. 797).

7.

OKÓLNIK D. IV. 10884/4/27.

z dnia 23 grudnia 1927 r.

w sprawie uznawania świadectw pochodzenia przy nadejściu tylko części towaru.

Do Dyrekcji Ceł w Gdańsku, Lwowie, Mysłowicach, Poznaniu, Warszawie, Wilnie, Inspektoratu Ceł w Gdańsku, oraz wszystkich urzędów celnych.

W wypadkach, gdy ilość towaru wymieniona w świadectwie pochodzenia nie została nadesłana w całości, lecz tylko w części, np. z przesyłki 10 skrzyń wymienionej w świadectwie nadeszło 7 skrzyń, cło konwencyjne winno być zastosowane, o ile znaki poszczególnych skrzyń i ich waga okażą się zgodne ze świadectwem pochodzenia. Świadectwo takie jednak ważne jest jedynie dla tej ilości towaru, która przy niem nadeszła i nadesłane dodatkowo skrzynie (collis) na podstawie tego świadectwa nie mogą korzystać ze zniżki konwencyjnej. Towar musi nadejść do Polski w takim stanie i w takiem opakowaniu w jakiem został wysłany z kraju pochodzenia.

Dyrektor Departamentu:

(—) *Dr. Rasiński.*

8.

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa

z dnia 26 listopada 1927 r.

w sprawie zwrotu ceł przy wywozie żelazocjanków, błękitów oraz ługu potasowego.

Na podstawie art. 7 ustęp d) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przy wywozie zagranicę żelazocjanków, błękitów oraz ługu potasowego, wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot cła, uiszczonego za sprowadzone z zagranicy materjały zużyte do wyrobu tych towarów, podług następujących norm:

za 100 kg. żelazocjanku potasowego	. zł.	13.70
„ 100 kg. żelazocjanku sodowego	. . „	9.60
„ 100 kg. błękitów: paryskiego i „Milori"	„	18.50
„ 100 kg. ługu potasowego	. . . . . „	1.60

§ 2. Zwrot cła z tytułu, wymienionego w § 1 niniejszego rozporządzenia, uskutecznia się zapomoca kwitów wywozowych, wystawionych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne, na podstawie zaświadczeń związków eksportowych, po stwierdzeniu wystąpu towarów zagranicę.

§ 3. Kwity wywozowe opiewają na okaziciela, zachowując wartość na przeciąg 9 miesięcy od daty ich wystawienia i mogą służyć do uiszczania należności celnych za wszelkie towary, sprowadzane z zagranicy, w każdym z urzędów, upoważnionych do wystawiania kwitów.

§ 4. Wykaz związków eksportowych, uprawnionych do wydawania powyżej wymienionych zaświadczeń, będzie ustalony przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski".

§ 5. Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia wyda Minister Skarbu.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje od dnia 31 marca 1928 r.

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) E. Kwiatkowski.

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

(Dz. U. R. P. z dnia 15 grudnia 1927 r. Nr. 111, poz. 941).

Przepisy o instytucjach bankowych.

9.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 listopada 1927 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu statutu Banku Polskiego.

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. o zatwierdzeniu zmian w statucie Banku Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 856) ogłaszam jednolity tekst statutu Banku Polskiego w brzmieniu obecnie obowiązującem.

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1927 r. (poz. 966).

STATUT BANKU POLSKIEGO.

I. Postanowienia ogólne.

Art. 1.

Celem utrzymania stałości pieniądza oraz regulowania obiegu pieniężnego i kredytu, zawiązuje się na podstawie niniejszego statutu spółka akcyjna pod nazwą „Bank Polski", wyposażona przez Państwo w przywilej emisji biletów bankowych i nazywana w niniejszym statucie Bank.

Art. 2.

Bank jest osobą prawną i ma prawo używania pieczęci z godłem państwowem i z napisem w otoku „Bank Polski".

Art. 3.

Siedzibą Banku jest miasto stołeczne Warszawa. Działalność Banku obejmuje cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej i może być rozszerzona na mocy odpowiednich układów, zatwierdzonych przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Skarbu, na terytorja, włączone do polskiego obszaru celnego.

Bank może za zgodą Ministra Skarbu otwierać i zwijać Oddziały i Zastępstwa.

II. Kapitał zakładowy i akcje Banku.

Art. 4.

Kapitał zakładowy Banku wynosi sto pięćdziesiąt miljonów złotych i składa się z 1.500.000 akcyj po 100 złotych.

Dalsze powiększenie kapitału zakładowego może nastąpić na mocy uchwały Walnego Zebrania Akcjonarjuszy w sposób, przewidziany w art. 12.

Art. 5.

Akcje Banku są imienne. Każdą wydaną akcję imienną wpisuje się do prowadzonej przez Bank księgi akcjonarjuszów z oznaczeniem imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania i zawodu właściciela.

Akcje Banku winny być opatrzone numerami porządkowemi, pieczęcią Banku i podpisami: Prezesa Banku, Dyrektora i Skarbnika. Podpisy mogą być wykonane sposobem graficznym.

Na podstawie uchwały Rady Banku mogą być wydane akcje zbiorowe.

Za zgodą Prezesa Banku akcje imienne mogą być zamienione na akcje na okaziciela w odcinkach nie wyższych nad 10 akcyj, przyczem ogólna ilość akcyj na okaziciela nie może przekraczać 15% kapitału zakładowego Banku.

Akcje na okaziciela, na życzenie ich posiadacza, mogą być za zgodą Prezesa Banku zamienione na akcje imienne.

Art. 6.

Do każdej akcji dołącza się arkusz kuponowy na otrzymywanie dywidendy w ciągu lat 10 oraz talon, po przedstawieniu którego właściciel akcji otrzymuje po upływie lat 10-ciu nowy arkusz kuponowy i nowy talon. Na kuponach i talonie oznacza się numer akcji oraz lata w porządku kolejnym. Kupony i talony winny być opatrzone graficznie wykonanemi podpisami Dyrektora i Skarbnika.

Art. 7.

Wpisanie zmiany własności akcji imiennej w księdze akcjonarjuszów następuje na zasadzie zgody Prezesa Banku, zaznaczonej na akcji obok cesji.

Akcjonarjusz winien, celem uzyskania prawa uczestniczenia na Walnem Zebraniu i prawa wybieralności do Rady Banku i Komisji Rewizyjnej, uzyskać na przepisanie akcji imiennej zgodę Prezesa Banku.

W wypadkach spadkobrania zaznacza się zmianę właściciela akcji imiennej w księdze akcjonarjuszów i na samej akcji na mocy prawnego wylegitymowania się spadkobiercy.

Art. 8.

W razie zagubienia akcji imiennej właściciel jej zawiadamia o tem Bank, celem ogłoszenia w Monitorze Polskim najpierw o zagubieniu akcji, a po upływie trzech miesięcy o jej unieważnieniu, poczem akcjonarjusz otrzymuje nową akcję imienną wraz z talonem bez kuponów, opatrzoną temi samemi numerami z zaznaczeniem, że została wydana wzamian zagubionej.

W razie zagubienia akcji na okaziciela obowiązują ogólne przepisy prawne.

O zagubieniu kuponów Bank żadnych zastrzeżeń nie przyjmuje.

Art. 9.

Opłaty na rzecz Banku za odnotowanie przelewu prawa własności lub za wydanie nowych akcyj wzamian zagubionych określa Rada Banku.

Art. 10.

Dywidendę wypłaca się okazicielowi kuponu w terminie oznaczonym przez Walne Zebranie.

Prawo do dywidendy za kupony, nieprzedstawione do opłaty w ciągu lat pięciu od daty ich płatności, ulega przedawnieniu i sumy, przypadające do wypłaty za te kupony, przelewa się do funduszu rezerwowego.

III. Władze Banku.

A. Walne Zebranie.

Art. 11.

Akcjonarjusze zapisani w księgach Banku, korzystają z przysługującego im prawa uczestniczenia w sprawach Banku przez Walne Zebranie.

Art. 12.

Do kompetencji Walnego Zebrania należą następujące sprawy:

a) zatwierdzanie sprawozdań rocznych, bilansu, rachunku zysków i strat oraz projektowanego podziału zysków;
b) wybory członków Rady Banku i Komisji Rewizyjnej, ich zastępców oraz ustalanie dla nich wynagrodzenia;
c) wszelkie sprawy wniesione przez Radę Banku;
d) powiększanie kapitału zakładowego;
e) inne zmiany statutu;
f) likwidacja Banku.

Uchwały Walnego Zebrania, dotyczące powiększenia kapitału zakładowego, wymagają zatwierdzenia przez Ministra Skarbu.

Uchwały, dotyczące innych zmian statutu oraz likwidacji w czasie trwania przywileju emisyjnego, wymagają zatwierdzenia przez władze ustawodawcze.

Art. 13.

Walne Zebrania bywają zwyczajne i nadzwyczajne.

Zwyczajne Walne Zebranie zwołuje Rada Banku raz do roku przed upływem marca, przedewszystkiem dla spraw, wskazanych w punktach a) i b) art. 12.

Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje Rada:

a) na podstawie własnej uchwały;
b) na żądanie Prezesa Banku;
c) na żądanie akcjonarjuszów Banku, uprawnionych do udziału w Walnem Zebraniu, a reprezentujących co najmniej ¼ część kapitału zakładowego.

W wypadkach, przewidzianych w punktach b) i c) winny być Radzie, jednocześnie z żądaniem zwołania Walnego Zebrania, przedstawione sprawy, które mają być wniesione na Walne Zebranie. Sprawy na Walne Zebranie wnosi Rada wraz z własnym wnioskiem.

Nadzwyczajne Walne Zebranie winno być zwołane najpóźniej w ciągu 4 tygodni od dnia złożenia Prezesowi Banku odnośnego żądania.

Art. 14.

Wnioski akcjonarjuszów, uprawnionych do udziału w Walnem Zebraniu a reprezentujących co najmniej 1/10 część kapitału zakładowego winny być umieszczone na porządku dziennym Walnego Zebrania, jeśli złożone zostały Radzie na 4 tygodnie przed jego terminem.

Art. 15.

Ogłoszenie o zwołaniu Walnego Zebrania umieszcza się wraz z porządkiem obrad w Monitorze Polskim, co najmniej na trzy tygodnie przed terminem.

W razie nadzwyczajnych wypadków Walne Zebranie może być zwołane przez Prezesa Banku drogą ogłoszenia w Monitorze Polskim, zamieszczonego na 3 dni przed terminem i powtórzonego co najmniej w pięciu pismach polskich na widocznem miejscu.

Art. 16.

Do uczestniczenia w Walnem Zebraniu uprawnieni są ci właściciele akcyj imiennych, którzy:

a) są zapisani w księgach Banku jako właściciele akcyj co najmniej od 4 miesięcy przed terminem Zebrania, przyczem jeżeli od chwili wpisu do księgi akcjonarjuszów upłynął już rok, Bank może żądać przed wydawaniem karty wstępu złożenia dowodu posiadania akcyj;
b) posiadają zdolność do działań prawnych;
c) nie są pozbawieni praw obywatelskich i co do których majątku nie jest wdrożone postępowanie upadłościowe.

Art. 17.

Prawo jednego głosu na Walnem Zebraniu daje każde 25 akcyj, jednakże nikt nie może mieć więcej niż 500 głosów.

Art. 18.

Każdy akcjonarjusz, uprawniony do udziału w Walnem Zebraniu (art. 16) i do głosowania na niem (art. 17), może wykonywać swoje prawa przez pełnomocnika.

Akcjonarjusz, posiadający mniej niż 25 akcyj, może upoważnić do zastępstwa innego akcjonarjusza, przyczem każde 25 akcyj łącznie z reprezentowanemi dają prawo do jednego głosu.

Pełnomocnikiem osoby fizycznej może być tylko akcjonarjusz, uprawniony do udziału w Walnem Zebraniu, lecz nikt nie może posiadać więcej niż 500 głosów razem z własnemi.

Pełnomocnikiem osoby prawnej może być osoba, wskazana w piśmie przy zgłaszaniu się o kartę wstępu, bez względu na to, czy jest akcjonarjuszem Banku.

Każdemu akcjonarjuszowi wolno mieć tylko jednego pełnomocnika.

Pełnomocnictwa do uczestniczenia i głosowania na Walnem Zebraniu są wolne od opłat stemplowych.

Pełnomocnictwa wystawia się w formie listu do Dyrekcji Banku Polskiego, podpisanego własnoręcznie pełnem imieniem i nazwiskiem akcjonarjusza.

Art. 19.

Pełnomocnictwa do uczestniczenia na Walnem Zebraniu winny być przedstawione w Centrali Banku w Warszawie najpóźniej na siedem dni przed terminem Zebrania dla wpisania na listę upoważnionych do głosowania i przygotowania kart wstępu z oznaczeniem ilości głosów.

Akcjonarjusze otrzymują karty wstępu na podstawie zapisów w księdze akcjonarjuszów. Wydawanie kart wstępu rozpoczyna się na dwa tygodnie przed terminem Zebrania i przerywa się na trzy dni przed Zebraniem.

W razie zwołania Walnego Zebrania w sposób, przewidziany w drugim ustępie art. 15-go, wydawanie kart wstępu przerywa się dopiero w przeddzień Walnego Zebrania.

Art. 20.

Pełnomocnikiem Skarbu Państwa jako akcjonarjusza Banku na Walnem Zebraniu jest osoba wskazana piśmiennie przez Ministra Skarbu przed rozpoczęciem Zebrania.

Art. 21.

Uchwały Walnego Zebrania są prawomocne, gdy biorą w niem udział akcjonarjusze, reprezentujący co najmniej 1/5 część kapitału zakładowego, jednakże do rozstrzygania spraw, dotyczących powiększenia kapitału zakładowego, zmian w statucie, a także likwidacji Banku, potrzebna jest obecność reprezentantów co najmniej połowy kapitału zakładowego. W razie braku kompletu ma być w przeciągu 14 dni zwołane powtórne Walne Zebranie, którego uchwały są prawomocne bez względu na ilość obecnych. Na powtórnem Zebraniu mogą być rozpatrywane tylko sprawy, umieszczone na porządku obrad Zebrania, które do skutku nie doszło.

Art. 22.

Na Walnem Zebraniu przewodnicy Prezes Banku, a w razie jego nieobecności jego zastępca. Protokół Zebrania prowadzi sekretarz powołany przez przewodniczącego.

Art. 23.

Uchwały Walnego Zebrania zapadają prostą większością głosów z wyjątkiem uchwał w sprawach, dotyczących zmiany statutu i likwidacji Banku, które wymagają większości 2/3 obecnych głosów oraz wyborów, przy których za wybranych należy uważać tych, którzy otrzymali więcej niż połowę obecnych głosów. Przy wyborach w razie potrzeby zarządza się głosowanie ściślejsze. W razie równości głosów w tym wypadku rozstrzyga losowanie.

Przy wyborach do Komisji Rewizyjnej akcjonarjusze, rozporządzający 1/5 częścią głosów na Walnem Zebraniu, mają prawo wyboru jednego członka i jego zastępcy, lecz wówczas nie uczestniczą w wyborach pozostałych członków i ich zastępców.

B. Rada Banku.

Art. 24.

Rada Banku nadaje ogólny kierunek działalności Banku, nadzoruje czynności organów wykonaw-

czych Banku i jest uprawniona do rozstrzygania wszystkich spraw, które nie są zastrzeżone na rzecz Walnego Zebrania.

W szczególności do obowiązków Rady należy:

a) Wybór Naczelnego Dyrektora oraz innych członków Dyrekcji i przedstawianie ich do zatwierdzenia Ministrowi Skarbu;
b) wydawanie przepisów o prawach i obowiązkach Dyrekcji oraz wyznaczanie norm jej wynagrodzenia;
c) mianowanie członków Komitetów Dyskontowych;
d) zatwierdzanie budżetu wydatków Banku, zestawionego przez Dyrekcję;
e) ustalanie wysokości stopy dyskontowej oraz stawek procentowych i prowizyjnych Banku;
f) decydowanie o nabywaniu i pozbywaniu nieruchomości (art. 56 i art. 57) oraz o braniu udziału w przedsiębiorstwach, wymienionych w art. 56;
g) składanie sprawozdań rocznych Walnemu Zebraniu do zatwierdzenia.

Art. 25.

Rada Banku składa się z Prezesa Banku i Wiceprezesa Banku, mianowanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej oraz 12 członków Rady, wybieranych przez Walne Zebranie, które wybiera nadto corocznie trzech zastępców. W razie ustąpienia członka Rady przed terminem, albo z powodu sprzeciwu Ministra Skarbu (art. 26), wchodzi ten zastępca, który otrzymał najwięcej głosów; przy równej liczbie głosów wchodzi starszy wiekiem. Zastępca sprawuje czynności członka aż do najbliższego zwyczajnego Walnego Zebrania.

Art. 26.

Członkowie Rady z wyboru wybierani są na trzy lata.

Ministrowi Skarbu w ciągu 3 dni po dokonaniu wyborów przysługuje prawo założenia sprzeciwu przeciwko wyborowi któregokolwiek z członków Rady lub zastępców.

Corocznie ustępuje 4 członków Rady według starszeństwa wyboru, a w ciągu pierwszych dwóch lat przez losowanie. Ustępujący członkowie Rady mogą być wybrani ponownie.

Art. 26a.

Uchwałą Rady, powziętą większością co najmniej 9 członków Rady i Prezesa Banku oraz zatwierdzoną przez Ministra Skarbu, ilość członków Rady może być powiększona na okres najdłużej 3-letni o jednego, którego powołuje do swego grona Rada Banku taką samą kwalifikowaną większością.

Wybór kooptowanego przez Radę członka Rady winien być zatwierdzony przez najbliższe zwyczajne Walne Zebranie. W razie jego śmierci, ustąpienia lub niemożności pełnienia funkcyj, Rada powołuje nowego członka na czas do upływu kadencji.

Art. 27.

Każdy członek Rady z wyboru winien przez czas pełnienia swych czynności posiadać w depozycie Banku co najmniej 100 akcyj, zapisanych na jego własne nazwisko lub, jeśli jest reprezentantem osoby trzeciej — na nazwisko tej osoby.

Art. 28.

Członkowie Rady otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniach, w wysokości ustalonej przez Walne Zebranie.

Art. 29.

Członkami Rady nie mogą być posłowie i senatorowie ani urzędnicy państwowi i wojskowi w służbie czynnej. Członkowie Rady muszą odpowiadać warunkom, wymienionym w punktach b) i c) art. 16.

Członek Rady, który stracił prawo uczestniczenia w Walnem Zebraniu lub warunki wybieralności do Rady, przestaje być członkiem Rady.

Art. 30.

Radę zwołuje Prezes Banku przynajmniej raz na miesiąc, drogą piśmiennych lub telegraficznych zawiadomień.

Na żądanie czterech członków Rady, Rada winna być zwołana w przeciągu tygodnia.

Art. 31.

Na posiedzeniach Rady przewodniczy Prezes Banku.

Posiedzenie jest zdolne do uchwał, o ile jest obecnych 7 członków oraz Prezes Banku lub jego zastępca.

Art. 32.

Uchwały Rady zapadają prostą większością głosów, z wyjątkiem wypadków, w których wymagana jest większość kwalifikowana (art. 4 i 52). W razie równości głosów przeważ głos przewodniczącego.

Art. 33.

Protokół posiedzeń Rady prowadzi osoba wyznaczona przez Prezesa.

Każdy z członków Rady może zaznaczyć w protokóle swoje odrębne zdanie.

Art. 34.

Rada Banku ustala, iloma i czyjemi podpisami mają być opatrzone zobowiązania, listy i wszelkie dokumenty, wystawiane przez Bank.

Spis osób, upoważnionych w Oddziałach do podpisywania, ma być wywieszony na widocznem miejscu w każdym Oddziale Banku.

C. Prezes Banku.

Art. 35.

Prezesa Banku mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów na okres pięciu lat. Po upływie tego terminu Prezes może być mianowany ponownie.

Prezes nie może być jednocześnie posłem lub senatorem, ani też nie może sprawować żadnego płatnego państwowego, komunalnego lub prywatne-

go urzędu, ani należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokolwiek przedsiębiorstwa, ani też być jego wspólnikiem firmowym lub komandytowym i musi odpowiadać warunkom, wymienionym w punktach b) i c) art. 16.

Przepisy niniejszego artykułu nie dotyczą przedsiębiorstw, w których Bank bierze udział w myśl art. 56.

Art. 36.

Prezes otrzymuje stałe uposażenie z funduszów Banku, ustalone przez Ministra Skarbu na wniosek Rady Banku; za udział w posiedzeniach Rady nie otrzymuje osobnego wynagrodzenia.

Art. 37.

Prezes Banku może być usunięty przez Prezydenta Rzeczypospolitej, na wniosek Rady Ministrów, gdy nie wypełnia swych obowiązków lub nie jest zdolny do ich pełnienia lub utraci warunki określone artykułem 35. Wniosek Rady Ministrów winien być oparty na orzeczeniu Komisji, powołanej na żądanie Ministra Skarbu, składającej się z jednego członka, wyznaczonego przez Ministra Skarbu, jednego przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i jednego przez Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Art. 38.

Prezes ma zwierzchni nadzór nad całą działalnością Banku, przewodniczy w Radzie Banku i czuwa nad wykonaniem jej uchwał. Podpisuje w imieniu Rady nominacje członków Dyrekcji oraz wyższych urzędników Banku, których mianowanie zastrzeże sobie Rada.

Prezesowi Rady przysługuje prawo zawieszania uchwały Rady, która zdaniem jego wykracza przeciw ustawom, statutowi Banku, lub interesowi państwowemu, w szczególności zadaniom wyrażonym w artykule 1. Zawieszoną uchwałę przedstawia Prezes Ministrowi Skarbu. O ile Minister Skarbu w terminie trzech dni potwierdzi sprzeciw Prezesa, zawieszona uchwała nie podlega wykonaniu.

Prezes może brać udział w posiedzeniach Dyrekcji z głosem doradczym. Jeśli jednak postanowienie Dyrekcji nie jest, zdaniem Prezesa, zgodne z podstawowemi zamierzeniami Banku, to może on wstrzymać wykonanie uchwały aż do decyzji Rady.

Art. 39.

Prezes składa Ministrowi Skarbu raz na miesiąc sprawozdanie z działalności Banku.

Dla utrzymania łączności z Bankiem przysługuje Ministrowi Skarbu prawo mianowania Komisarza Banku, który może brać udział w posiedzeniach Rady Dyrekcji Banku z głosem doradczym oraz ma prawo żądania od władz Banku wszelkich wyjaśnień.

Art. 40.

Wiceprezesa Banku mianuje na wniosek Rady Ministrów Prezydent Rzeczypospolitej na okres pięciu lat.

Wiceprezes musi odpowiadać wymaganiom, określonym w ustępie drugim artykułu 35.

Wiceprezes zastępuje Prezesa Banku w razie jego nieobecności. Prezes może mu przekazywać część swoich czynności.

Wiceprezes otrzymuje stałe uposażenie z funduszów Banku, ustalane przez Ministra Skarbu na wniosek Rady Banku; za udział w posiedzeniach Rady nie otrzymuje osobnego wynagrodzenia.

Wiceprezes może być ponownie mianowany; przed upływem lat pięciu może być usunięty jedynie w trybie przewidzianym w artykule 37.

Art. 41.

Przed objęciem urzędowania Prezes i Wiceprezes Banku składają na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej uroczyste ślubowanie, że będą sprawowali swoje obowiązki zgodnie z zadaniami i statutem Banku, oraz wszelkiemi siłami dążyli do wypełnienia przez Bank jego zadań publicznych.

Takie samo ślubowanie składają członkowie Rady na ręce Prezesa Banku.

D. Dyrekcja.

Art. 42.

Dyrekcja Banku, będąca jego organem wykonawczym i administracyjnym, składa się z Naczelnego Dyrektora i Dyrektorów w liczbie oznaczonej przez Radę, wybranych przez Radę i zatwierdzonych przez Ministra Skarbu. Członkowie Dyrekcji nie mogą być posłami i senatorami i nie mogą zajmować żadnych płatnych stanowisk poza Bankiem, z wyjątkiem przedsiębiorstw, w których Bank bierze udział w myśl art. 56.

Wczasie nieobecności Naczelnego Dyrektora zastępuje go jeden z Dyrektorów, wyznaczony przez Radę.

Uposażenie Naczelnego Dyrektora i Dyrektorów jest stałe i nie może być uzależnione ani od zysków, ani od obrotów Banku i przedsięborstw, w których Bank bierze udział (art. 56). Wysokość wynagrodzenia oznacza Rada Banku.

Art. 43.

Naczelny Dyrektor lub jego zastępca bierze udział w obradach Rady bez prawa głosowania i przedstawia jej wszelkie wnioski Dyrekcji.

Art. 44.

Posiedzenia Dyrekcji zwołuje Naczelny Dyrektor lub jego zastępca w miarę potrzeby, zawiadamiając o tem Prezesa Banku. Uchwały Dyrekcji winny być krótko zaprotokółowane i w odpisie przesyłane Prezesowi Banku. Uchwały Dyrekcji zapadają prostą większością głosów.

E. Komisja Rewizyjna.

Art. 45.

Walne Zebranie wybiera z pośród siebie 5 członków Komisji Rewizyjnej i 3 zastępców (art. 23). Komisja Rewizyjna rozpatruje w pierwszym kwartale każdego roku bilans Banku i składa sprawozdanie Walnemu Zeraniu. Niezależnie od tego

Komisja Rewizyjna może dokonywać w każdym czasie rewizji poszczególnych czynności Banku po uprzedniem porozumieniu się z Prezesem Banku, który może również zażądać dokonania rewizji.

Komisja ma prawo żądać od Dyrekcji i od Rady Banku wszelkich wyjaśnień i okazania potrzebnych ksiąg i dowodów Banku.

Komisja Rewizyjna wybiera przewodniczącego ze swego grona i uchwala swoje wnioski większością głosów. Do prawomocności uchwał potrzebna jest obecność co najmniej 3 członków.

W razie ustąpienia członka Komisji Rewizyjnej wchodzi zastępca, który otrzymał największą ilość głosów. Zastępcy mogą być również powoływani do czynności rewizyjnych w razie nieobecności członka Komisji.

Członkowie Komisji Rewizyjnej otrzymują wynagrodzenie w wysokości oznaczonej przez Walne Zebranie.

IV. Przywilej emisji biletów Banku.

Art. 46.

Bank posiada do 31 grudnia 1944 r. wyłączny przywilej wypuszczania biletów bankowych, będących prawnym środkiem płatniczym i posiadających nieograniczoną moc umarzania zobowiązań przez zapłatę, wyjąwszy wypadki, w których na mocy wyraźnego postanowienia ustawy lub umowy zapłata ma nastąpić w inny sposób.

Przywilej ten może być przedłużony na mocy osobnej ustawy.

Art. 47.

Bank będzie miał obowiązek wymiany wypuszczonych biletów bankowych na każde żądanie i w nieograniczonych ilościach na monety złote.

Moment rozpoczęcia przez Centralę Banku w Warszawie obowiązkowej wymiany biletów na złoto według ustawy monetarnej zostanie oznaczony rozporządzeniem Rady Ministrów, wydanem na wniosek Ministra Skarbu, opierający się na uchwale Rady Banku.

Do czasu wejścia w życie wymiany w myśl ustępu pierwszego niniejszego artykułu, Bank wymienia bilety bankowe podług swego wyboru:

a) na monety złote;

b) na sztaby złote w stosunku 5924,44 złotych za 1 kg. czystego złota;

c) na czeki zagraniczne w walucie wymienialnej na złoto w stosunku równi monetarnej. przyczem Bank ma prawo doliczać koszty przesyłki znaczniejszych ilości złota z Warszawy do miejsca płatności czeku.

Wymiana odbywa się tylko w Centrali Banku w Warszawie, przyczem tylko w kwotach powyżej 20.000 złotych.

Art. 48.

Bilety bankowe mogą być wypuszczane w odcinkach, których wysokość ustali Rada Banku za zgodą Ministra Skarbu. Każdorazowo przed wypuszczaniem nowych odcinków musi być w Monitorze Polskim ogłoszony ich dokładny opis.

Art. 49.

Wycofanie z obiegu poszczególnych odcinków lub też wszystkich kategoryj biletów bankowych ustala Rada Banku za zgodą Ministra Skarbu. Terminy wymiany, po których upływie wycofane bilety zostają umorzone, ogłaszane będą w Monitorze Polskim i nie mogą być krótsze niż 6 miesięcy od dnia ich ogłoszenia.

Równowartość nieprzedstawionych w terminie do wymiany biletów przelewa się na dobro rachunku Skarbu.

Art. 50.

Podrabianie biletów Banku podlega karom ustanowionym: na obszarze mocy obowiązującej rosyjskiego kodeksu karnego z r. 1903 — za podrabianie banknotów państwowych polskich, na obszarze mocy obowiązującej austr. kodeksu karnego z r. 1852 — za podrabianie publicznych papierów kredytowych a na obszarze mocy obowiązującej niem. kodeksu karnego z r. 1877 — za podrabianie krajowych pieniedzy papierowych.

Odpowiednie postanowienia powyższych ustaw karnych mają zastosowanie, jeśli chodzi o usiłowanie podrabiania biletów Banku oraz o puszczanie, względnie usiłowanie puszczania w obieg tych podrobionych biletów Banku.

Art. 51.

Obieg biletów bankowych oraz natychmiast płatne zobowiązania Banku mają być pokryte co najmniej w 40% następującemi wartościami:

a) zapasem złota w monetach i sztabach;

b) zapasem srebra według wartości w złocie, jednakże nie wyżej nad 5% zapasu złota;

c) zapasem pieniędzy zagranicznych;

d) wierzytelnościami w pierwszorzednych bankach zagranicznych, płatnemi natychmiast lub za wypowiedzeniem nie dłuższem jak 30 dni;

e) natychmiast płatnemi czekami i przekazami na zagraniczne pierwszorzedne banki;

f) zapasem weksli, akceptowanych lub żyrowanych przez pierwszorzędne banki zagraniczne i płatnych w ciągu 90 dni.

Wartości, wymienione w punktach c), d), e) i f). winny opiewać na waluty zagraniczne, wymienialne na złoto.

Rada Banku oznacza, jakie waluty zagraniczne odpowiadają powyższemu warunkowi.

Przy obliczaniu pokrycia potrąca się:

a) sumy, uzyskane z pożyczek, zabezpieczonych złotem Banku;

b) zobowiązania Banku w walutach zagranicznych, płatne w przeciągu 90 dni.

Zapas złota w monetach i w sztabach winien wynosić co najmniej ¾ minimalnego pokrycia, obliczonego w myśl niniejszego artykułu.

Art. 52.

Ilekroć pokrycia, obliczone w myśl art. 51 spadnie poniżej 40%, Bank płaci Skarbowi podatek od nadwyżki ponad sumę pokrytą w wysokości 40% — według następujących norm:

3%	rocznie	przy	pokryciu	poniżej	40%.
6%	„	„	„	„	37%.
10%	„	„	„	„	34% aż do 30%.

włącznie; przy dalszym spadku pokrycia podatek

10%-wy podnosi się o 1% za każdy spadek o 1% poniżej 30%.

Obliczanie podatku odbywa się co dziesięć dni przy sporządzaniu dekadowych bilansów.

Jeżeli procent pokrycia spada poniżej 40%, stopa dyskontowa musi być wyższa ponad 6% przynajmniej o ⅓ część stopy podatku płaconego Skarbowi.

Art. 53.

Bilety bankowe, znajdujące się w obiegu, które nie są pokryte wartościami, wskazanemi w art. 51, muszą być pokryte:

a) wekslami i wskazanemi w punkcie a) art. 55 innemi wartościami;
b) zapasem polskich monet srebrnych i bilonem, który to zapas nie może jednak przekraczać 5% ogólnej sumy emisji biletów bankowych;
c) pożyczkami zabezpieczonemi wartościami, wyszczególnionemi w art. 63;
d) zapasem papierów procentowych, wyszczególnionych w art. 55, punkt e);
e) długiem Skarbu Państwa na rachunku bezprocentowego kredytu, z którego Skarb korzysta do sumy nie wyższej nad 50 miljonów złotych przez cały czas trwania przywileju Banku.

Art. 54.

Bank wymienia na każde żądanie złoto na bilety bankowe według ustawowego stosunku, z potrąceniem kosztów bicia, badania technicznego i innych opłat, w wysokości pobieranej za te czynności przez Rząd.

V. Czynności bankowe.

Art. 55.

Do zakresu działania Banku, poza czynnościami emisyjnemi (art. 46—54), należy:

a) dyskonto weksli, warrantów, papierów wartościowych i kuponów (art. 58 i 60);
b) udzielanie pożyczek, zabezpieczonych wartościami, wyszczególnionemi w art. 63;
c) kupno i sprzedaż złota i srebra;
d) kupno i sprzedaż walut obcych oraz dewiz, utrzymywanie zagranicą rachunków oraz korzystanie z kredytów, potrzebnych do wykonywania tych czynności, przyczem Bank ma prawo oddawać w zastaw swój portfel wekslowy oraz inne wartości i redyskontować weksle krajowe lub zagraniczne;
e) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów procentowych państwowych, komunalnych i hipotecznych, z tem zastrzeżeniem, że na kupno tych papierów nie może być zużytych więcej jak 10% kapitałów własnych Banku;
f) przyjmowanie wkładów (art. 69) i otwieranie rachunków żyrowych;
g) sprzedaż przekazów i wypłat na własne Oddziały;
h) inkasowanie weksli i innych dokumentów;
i) przyjmowanie depozytów na przechowanie i do administracji (art. 71);
j) załatwianie wszelkich zleceń komisowych z dziedziny bankowej.

Art. 56.

Bank nie może nabywać na swój własny rachunek akcyj i udziałów, z wyjątkiem akcyj lub udziałów przedsiębiorstw, przygotowując bilety bankowe i inne papiery (Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych), przedsiębiorstw, mających na celu budowę i prowadzenie elewatorów zbożowych oraz przedsiębiorstw, utworzonych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, mających bezpośrednio na celu ułatwianie działalności Banku. Udział Banku w kapitale zakładowym wymienionych przedsiębiorstw nie może razem wynosić więcej niż 25 miljonów złotych.

Poza wypadkami, przewidzianemi w art. 57, Bank nie może nabywać na własność nieruchomości, o ile nie są potrzebne na pomieszczenie Banku i jego pracowników.

Bank nie może kupować na własny rachunek, ani udzielać pożyczek na zastaw własnych akcyj, jednakże może je nabywać dla umieszczenia funduszu emerytalnego pracowników Banku.

Art. 57.

Bank może nabywać na własność nieruchomości i przejmować wierzytelności hipoteczne i inne prawa rzeczowe w drodze cesji, licytacji lub egzekucji tylko na pokrycie i zabezpieczenie swoich należności wątpliwych, lub niezapłaconych w terminie. Bank obowiązany jest pozbyć się tych praw najpóźniej w przeciągu roku od daty nabycia. Przedłużenie terminu może nastąpić jedynie za zgodą Prezesa Banku.

Art. 58.

Bank dyskontuje weksle, powstałe z dokonanych obrotów gospodarczych. Weksle te mają być w chwili przyjęcia płatne najdalej w ciągu trzech miesiecy, w miejscowościach, w których Bank ma swój Oddział lub Zastępstwo, przyczem winny być opatrzone z zasady trzema, a wyjątkowo tylko dwoma podpisami osób, całkowicie zasługujących na zaufanie.

Warranty (świadectwa zastawowe), przedstawione do dyskonta, muszą być płatne również najdalej w ciągu trzech miesięcy i posiadać conajmniej dwa podpisy osób lub firm, całkowicie zasługujących na zaufanie.

Warranty, zabezpieczone całkowicie produktami rolnemi, oraz weksle rolników za nabyte nasiona, nawozy sztuczne, narzędzia rolnicze i inwentarz mogą być sześciomiesięczne, jednakże suma tych warrantów i weksli nie może przekraczać 20% sumy portfelu wekslowego Banku.

Bank nie jest obowiązany do wyjawiania powodów nieprzyjęcia weksla do dyskonta

Art. 59.

Dyskonto weksli odbywa się w całem Państwie według jednolitej stopy dyskontowej, ustalanej i ogłaszanej w Monitorze Polskim przez Radę Banku.

Art. 60.

Bank może dyskontować papiery wartościowe państwowe, komunalne i hipoteczne oraz kupony od nich płatne najdalej w ciągu trzech miesięcy od dnia zdyskontowania.

Ogólna suma zużyta na dyskontowanie tych papierów nie może przekraczać 10% sumy portfelu wekslowego Banku.

Art. 61.

Dla oceny weksli i innych wartości powołuje się Komitety Dyskontowe.

Komitety Dyskontowe rozstrzygają większością głosów o przyjęciu weksli i innych wartości w granicach kredytów przyznanych poszczególnym podawcom.

Przewodniczącymi Komitetu Dyskontowego są Kierownicy Oddziałów Banku, Przewodniczący mogą odmówić przyjęcia weksli lub innych wartości, zaaprobowanych przez większość Komitetu, jednak na żądanie Komitetu przekazują te sprawy do rozstrzygnięcia Dyrekcji Banku.

Art. 62.

Członków Komitetów Dyskontowych powołuje Rada Banku z pośród osób, posiadających znajomość stosunków rolniczych, przemysłowych i handlowych danego okręgu, przyczem zasięga opinji zrzeszeń gospodarczych. Rada dba o to, by różne gałęzie wytwórczości, zarówno z uwagi na jej rodzaj, jak i na wielkość przedsiębiorstw były reprezentowane w Komitetach Dyskontowych.

Członkowie Komitetów są powoływani na trzy lata, przyczem po upływie tego terminu mogą być mianowani ponownie.

Obowiązki swe pełnią bezpłatnie.

Członkowie Komitetów obowiązani są postępować z największą bezstronnością i sumiennością i zachować najściślejszą dyskrecję o naradach Komitetu. Żaden członek Komitetu nie może wydawać opinji, głosować lub wpływać na innych członków Komitetu w sprawie przyjęcia weksli i innych wartości podpisanych przez firmę, w której interesach uczestniczy w jakikolwiek sposób. Członkowie Komitetu składają przed objęciem swych funkcyj na ręce Prezesa Banku lub osoby przez niego upoważnionej uroczyste ślubowanie, którego rotę ustala Rada Banku.

Krewni pierwszego stopnia, wspólnicy i pracownicy przedsiębiorstw członków Rady Banku i Komitetów Dyskontowych nie mogą być powoływani do tych Komitetów.

Art. 63.

Bank udziela pożyczek i otwiera kredyty na przeciąg czasu nie dłuższy niż 3 miesiące, na zastaw:

a) złota i srebra;
b) papierów wartościowych o stałem oprocentowaniu, notowanych na giełdach polskich, do wysokości, nieprzewyższającej 20% sumy portfelu wekslowego Banku;
c) weksli, płatnych w kraju lub zagranicą w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy, w walucie polskiej lub zagranicznej, o ile pozatem odpowiadają warunkom wymienionym w art. 58;
d) walut i dewiz, odpowiadającym warunkom art. 51 punktów c), d), e) i f).

Art. 64.

Zastaw odbywa się przez oddanie przedmiotu zastawu Bankowi przy deklaracji, wyrażającej zgodę właściciela na sprzedaż oddanego przedmiotu przez Bank w drodze publicznej licytacji lub na giełdzie, o ile w 10 dni po ustalonym terminie pożyczka nie zostanie spłacona

Art. 65.

Stopa procentowa od pożyczek zabezpieczonych zastawem, winna być co najmniej o 1% wyższa od stopy dyskontowej, obowiązującej w okresie, za który procent jest pobierany.

Rada Banku ustala pozostałe warunki i normy tych pożyczek, w szczególności zaś oznacza, jakie papiery wartościowe i w jakim procencie swojej wartości mogą być przyjmowane do zastawu.

Art. 66.

O ile dłużnik chce spłacić jakikolwiek dług wobec Banku przed terminem, otrzyma za pozostały czas płatności długu zwrot odsetek, według zasad ustalonych przez Radę Banku.

Art. 67.

Jeżeli pożyczka, zabezpieczona zastawem, w terminie nie została spłacona, wówczas służy Bankowi prawo sprzedaży zastawu na rachunek dłużnika bez odwoływania się do sądu i bez stawiania dłużnika w zwłoce. Bank władny jest albo dokonać sprzedaży na giełdzie, albo też zarządzić przetarg publiczny za pośrednictwem notarjusza. Bank niema obowiązku zawiadomienia dłużnika o zamierzonej sprzedaży zastawów. Przewyżka, pozostała po potrąceniu przypadającej Bankowi należności oraz kosztów, związanych ze sprzedażą zastawów, stanowi własność dłużnika.

Bank ma prawo zwrócić się bezpośrednio do dłużnika z żądaniem zwrotu długu, niespłaconego w terminie, niezależnie od tego, czy skorzystał z praw, ciążących na zastawionym przedmiocie.

Art. 68.

Przyjęte na zabezpieczenie należności Banku zastawy nie podlegają ani zapowiedzeniu, ani zajęciu w poszukiwaniu jakichkolwiek należności prywatnych, skarbowych czy innych, a w razie upadłości dłużnika nie mogą być przekazane do masy upadłościowej przed całkowitem zaspokojeniem przypadających Bankowi należności z tytułu udzielonej na ich zastaw pożyczki w kapitale, procentach i kosztach. Skutkiem tego sprzedaż zastawu na pokrycie należności Banku, zarządzona na mocy art. 67, nie może być wstrzymana przez żadne czynności prawne.

Art. 69.

Bank może przyjmować za zwykłem potwierdzeniem pieniądze i banknoty krajowe i zagraniczne, bez oprocentowania, na rachunki bieżące do zwrotu na każde żądanie, albo z oznaczeniem terminu zwrotu.

Za zgodą Ministra Skarbu Bank może również przyjmować wkłady procentowe, lecz tylko od własnych pracowników oraz członków władz Banku.

Bank może bez podania powodów odmówić otwarcia rachunku i przyjęcia wkładu, jak również otwarty już rachunek zamknąć.

Art. 70.

Bank obowiązany jest na żądanie Ministra Skarbu przyjmować bezpłatnie wpłaty na rachunek Skarbu Państwa i dokonywać bezpłatnie wszelkich wypłat z tego rachunku, ponadto zaś może załatwiać komisowo wszelkie operacje na rachunek Skarbu Państwa, o ile z tych operacyj nie wynika saldo, obciążające Skarb Państwa.

Art. 71.

Bank przyjmuje na przechowanie złoto i srebro, gotówkę, dowody nieopieczętowane, a papiery wartościowe — na przechowanie i do administracji. Władze i sądy, powołane do przyjmowania depozytów, mogą zezwalać na złożenie papierów wartościowych do depozytu Banku i takie złożenie zastępuje złożenie do depozytu sądu lub władzy, która zezwolenia tego udzieliła, pod warunkiem zachowania przez składającego zastrzeżeń, w zezwoleniu poczynionych.

Złożenie papierów wartościowych do depozytu Banku odnosi się również do funduszu o charakterze pupilarnym i zastępuje zastrzeżenie (winkulacje) przy następującym trybie postępowania: wydaje się dowód depozytowy, na którym wymienia się zdeponowane papiery wartościowe oraz ich właściciela; zamiast arkusza odsetkowego wydaje się dowód na odbieranie kuponów ze wskazaniem osoby upoważnianej do ich odbierania; na tym dowodzie odnotowuje się każdorazowo wydanie kuponów.

Art 72.

Wystawione przez Bank kwity depozytowe są przenośne w drodze cesji, o ile inny tryb postępowania nie był ustalony przy złożeniu depozytu. Bank może zażądać sądowego lub notarjalnego uwierzytelnienia cesji.

Art. 73.

Przy czynnościach bankowych Bank kieruje się postanowieniami niniejszego statutu, a w braku ich stosuje przepisy prawa obowiązującego.

Zakres oraz sposoby dokonywania czynności bankowych, statutem dozwolonych, ustala Rada Banku.

VI. Sprawozdanie, bilans i rozdział zysków.

Art. 74.

Rok kalendarzowy jest rokiem operacyjnym Banku.

Papiery wartościowe, będące w posiadaniu Banku, wstawia się do bilansu według ich kursu giełdowego z dnia 31 grudnia, a w razie gdyby w tym dniu nie było notowań — według kursu dni poprzednich. O ile jednak kurs giełdowy jest wyższy od ceny nabycia papierów, za podstawę przyjmuje się kurs nabycia.

Z kosztów handlowych tylko wydatki na nowe banknoty mogą być rozkładane na większą ilość lat.

Art. 75.

Z całego czystego rocznego zysku przeznacza się 10% na fundusz zapasowy aż do chwili, gdy fundusz ten dojdzie do 20% kapitału zakładowego; w następnych latach przeznacza się na ten cel 5% aż do chwili, gdy fundusz zapasowy dojdzie do połowy kapitału zakładowego.

Z reszty wydziela się przedewszystkiem akcjonarjuszom dywidyndę nie wyższą niż 8%. Jeśli po potrąceniu na fundusz zapasowy, zysk nie przekroczy 12% kapitału zakładowego, to z części zysku, pozostałej po odliczeniu 8% dywidendy, przeznacza się połowę dla akcjonarjuszów na superdywidendę, a połowę dla Skarbu. O ile zysk, wykazany po potrąceniu na fundusz zapasowy, przekracza 12% kapitału zakładowego, to z nadwyżki, pozostałej po odliczeniu 8% dywidendy, 2% superdywidendy i 2% dla Skarbu, przypada ⅓ na dalszą superdywidendę, a ⅔ dla Skarbu.

O ile zyski roczne nie wystarczają na wydzielenie dywidendy w wysokości 4%, zaś fundusz zapasowy wynosi więcej niż 10% kapitału zakładowego, to można z niego uzupełnić dywidendę do 4%.

Art. 76.

Fundusz zapasowy jest przeznaczony na pokrycie strat i odpisów, nie dających się pokryć z rocznych zysków oraz na uzupełnienie dywidendy do 4% (art. 75).

Co najmniej połowa funduszu zapasowego musi być lokowana w papierach państwowych.

Art. 77.

Akcje Banku i wypłacona od nich dywidenda i superdywidenda nie podlegają do 31 grudnia 1937 roku żadnym podatkom.

Art. 78.

Bank winien ogłaszać w Monitorze Polskim:

a) bilans i roczne zamknięcie rachunku zysków i strat najpóźniej na dwa tygodnie przed Walnem Zebraniem;

b) skrócony bilans za każdą dekadę najdalej w 7 dni po jej upływie;

Skrócony bilans musi zawierać następujące pozycje:

A. po stronie czynnej:

a) kruszec: złoto i srebro według wartości w złocie (art. 51, punkt a) i b);

b) waluty, dewizy i wierzytelności zagraniczne, zaliczone do pokrycia obiegu biletów bankowych;

c) polskie monety srebrne i bilon (art. 53, punkt b);

d) portfel wekslowy (art. 55, punkt a);

e) pożyczki zabezpieczone zastawami (art. 63);

f) zdyskontowane (art. 60) i skupione na własność papiery procentowe (art. 55, punkt e);

g) dług Skarbu (art. 53, punkt a);

h) nieruchomości i ruchomości;

i) inne aktywa.

B. po stronie biernej:

a) kapitał zakładowy;

b) fundusz zapasowy;

c) obieg biletów bankowych;

d) rachunki żyrowe i inne natychmiast płatne zobowiązania;

e) inne pasywa.

VII. Likwidacja Banku.

Art. 79.

Bank Polski może się zlikwidować na mocy uchwały, powziętej większością ⅔ głosów obecnych, na specjalnie w tym celu zwołanem Walnem Zebraniu, którego porządek obrad, z wyszczególnieniem sprawy likwidacji Banku, został ogłoszony co najmniej na 4 tygodnie przedtem. Przez czas trwania przywileju emisyjnego uchwała o likwidacji wymaga zatwierdzenia przez władze ustawodawcze.

Art. 80.

W razie wygaśnięcia przywileju lub wcześniejszego zlikwidowania Banku, Skarb Państwa może na mocy osobnej ustawy przejąć w całości albo częściowo Bank według sprawdzonej przez Ministra Skarbu bilansowej wartości.

Art. 81.

W razie przejęcia Banku przez Skarb ustaloną wartość Banku wypłaca się akcjonarjuszom na ręce Rady Banku, która zastępuje ich interesy przy obrachunku i której uprawnienia gasną z chwilą dokonania tej wypłaty, o ile chodzi o sprawy, wynikające z przejęcia Banku przez Skarb.

Art. 82.

O ileby wygasł przywilej emisyjny Banku, a Rząd nie skorzystał z przysługującego mu prawa przejęcia, lub wyłączył szczególne agendy Banku z pod tego przejęcia, wówczas Walne Zebranie może uchwalić dalsze prowadzenie Banku z wykluczeniem czynności emisyjnych i wszystkich uprawnień i zobowiązań, związanych z przywilejem emisyjnym, oraz wszelkich innych szczególnych uprawnień Banku. Prawo do firmy Banku Polskiego przechodzi wówczas na Skarb Państwa, a Walne Zebranie dotychczasowych akcjonarjuszów winno uchwalić nowy statut, na którego zasadzie Bank podlegać będzie tym samym normom prawnym, co inne banki akcyjne. Rząd nie może odmówić zatwierdzenia statutu Banku, o ile statut ten odpowiadać będzie ogólnym warunkom.

Art. 83

Uchwała o dalszem prowadzeniu Banku jako zwyczajnego banku akcyjnego wymaga większości ⅔ głosów Walnego Zebrania.

Art. 84.

O ile nie nastąpi przejęcie Banku przez Skarb, likwidacja jego odbywa się według zasad prawnych, stosowanych wogóle do likwidacji spółek akcyjnych

VIII. Szczególne uprawnienia Banku.

Art. 85.

Bank Polski jest wolny od wszelkich podatków państwowych i samorządowych, jako też od wszelkich opłat stemplowych, z wyjątkiem podatku od nieruchomości i podatku gruntowego.

Art. 86.

Księgi Banku oraz wszelkie dowody wystawiane przez Bank i jego organa są wolne od opłat stemplowych.

Art. 87.

Księgi Banku i odpisy z nich, we właściwy sposób wystawione, mają moc dowodową dokumentów publicznych, a dowody zobowiązania z wyciągami ksiąg Banku, mają moc tytułów egzekucyjnych i hipotecznych.

Art. 88.

Bank Polski jest zwolniony od rejestracji sądowej.

Art. 89.

Skargi przeciw Bankowi można wnosić tylko przed właściwym sądem w Warszawie.

Art. 90.

Wszelkie spory między Rządem a Bankiem, wynikające z zastosowania przepisów niniejszego statutu oraz udzielonego nim przywileju, rozstrzyga ostatecznie Komisja Rozjemcza z wyłączeniem wszelkich dalszych kroków prawnych.

Komisja Rozjemcza składa się z Prezesa Sądu Najwyższego jako przewodniczącego i 4 członków, z tych dwóch mianowanych przez Prezesa Rady Ministrów, a dwóch przez Radę Banku.

Komisja Rozjemcza wydaje orzeczenie zwykłą większością głosów, po uprzedniem wysłuchaniu przedstawicieli Rządu i Rady Banku. W razie jednakowej ilości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Komisja Rozjemcza nie jest związana w swem postępowaniu żadnemi przepisami, obowiązana jest jednak orzeczenie swoje uzasadnić.

(Dz. U. R. P. z 21 grudnia 1927 r. Nr. 113, poz. 966).

Przepisy o państwowej służbie cywilnej.

10.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 17 grudnia 1927 r.

zmieniające rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. w sprawie jednorazowego zasiłku dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz osób wojkowych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Pomiędzy art. 1 i art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. w sprawie jednorazowego zasiłku dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz osób wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 632) wstawia się następujący art. 1-a:

„Funkcjonarjuszom dyrekcyj lasów państwowych i nadleśnictw przyznaje się jednorazowy zasiłek w wysokości i na zasadach, ustalonych dla osób, objętych art. 1, przyczem funkcjonarjuszom, zaliczonym do grup uposażenia XVII, XVIII i XIX przyznaje się powyższy zasiłek w wysokości zmniejszonego o 10 % jednorazowego zasiłku dla samotnych funkcjonarjuszów państwowych, zaliczonych do grup uposażenia od VIII do XVI".

Art. 2. Pomiędzy art. 2 i art. 3 wyżej wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. wstawia się następujący art. 2-a:

„Pracownikom kontraktowym w służbie państwowej, których całkowite wynagrodzenie miesięczne ustalone w sposób ryczałtowy, nie przekracza kwoty 800 zł., przyznaje się jednorazowy zasiłek w wysokości 60% tego wynagrodzenia za miesiąc listopad 1927 r.

Art. 3. Pomiędzy art. 3 i 4 wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17 sierpnia 1927 r. wstawia się następujący art. 3-a:

„Pracownikom pocztowym, dziennie płatnym oraz czasowym i próbnym pracownikom kolejowym przyznaje się jednorazowy zasiłek w wysokości 60% normalnego wynagrodzenia za miesiąc listopad 1927 r.

O ile chodzi o pracowników pocztowych, dziennie płatnych, przyjmuje się za podstawę tego zasiłku wynagrodzenie posiadanej przez pracownika grupy i szczebla uposażenia łącznie z dodatkiem ekonomicznym, stołecznym, kresowym i 10% podwyższeniem, przyznanem na podstawie art. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 1926 r. o uzupełnieniu prowizorjum budżetowego na czas od 1 października do 31 grudnia 1926 r. i o prowizorjum budżetowem na czas od 1 stycznia do 31 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 725)".

Art. 4. W art. 4 ust. pierwszy wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17 sierpnia 1927 r. w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 699) wstawia się w wierszu drugim po liczbie „2" liczbę „2-a", zaś po liczbie „3" liczbę „3-a".

Art. 5. W art. 5 wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. wstawia się nowy ustęp o następującem brzmieniu:

„Pracownikom kontraktowym w służbie państwowej, otrzymującym wynagrodzenie ryczałtowe (art. 2-a), dziennie płatnym pracownikom pocztowym oraz czasowym i próbnym pracownikom kolejowym (art. 3-a) jednorazowy zasiłek będzie wypłacony w całości dnia 20 grudnia 1927 r.".

Art. 6. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz wszystkim innym Ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązując od dnia 1 września 1927 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) Dr. *Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Dr. *Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. U. R. P. z dnia 19 grudnia 1927 r. Nr. 112, poz. 948).

Wiadomości nieurzędowe

KOMUNIKAT Nr. 35.

Kasa Pogrzebowa Pracowników Skarbowych.

Z powodu śmierci członka Kasy Ignacego Modzelewskiego w dniu 26 listopada 1927 r. i Zygmunta Jabłońskiego w dniu 6 grudnia 1927 r. Kasa wypłaciła zapomogę w kwocie 1.200 zł. — wobec czego należy się od każdego udziału 2 złote. Jednocześnie na administrację na 1928 rok należy się po 2 zł. od udziału. Zawiadamiając o powyższem Kasa prosi o wpłacenie należnych składek do P. K. O. na konto czekowe Kasy 3477 (trzy tysiące czterysta siedemdziesiąt siedem).

Drukarnia Państwowa Nr. 39391. 31.XII.27. 7.500.